

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/049 van 17 mei 2022

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
	tot uitvoering van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en de werking
titel	van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of maximaal zeven jaar in de gemeenschapsinstellingen
roepnaam	(besluit jeugddelinquentierecht)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 6 mei 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding van 12 mei 2022, ontvangen door de VTC op 12 mei 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 17 mei 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 17 mei 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot uitvoering van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en de*

werking van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of maximaal zeven jaar in de gemeenschapsinstellingen (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Vlaams Regeerakkoord neemt de implementatie van het jeugddelinquentierecht en de uitbouw van de gemeenschapsinstellingen als een speerpunt op in de aanpak van jeugddelinquentie. Het Ontwerp geeft uitvoering aan het Regeerakkoord voor wat betreft een aantal zeer belangrijke beleidskeuzes en het afronden van de transitie voor wat betreft de gemeenschapsinstellingen in Vlaanderen.
4. Het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht voorziet na de inwerkingtreding sinds 1 september 2019 (fase 1) in de zogenaamde 'fase 2' en dit uiterlijk tegen 1 september 2022. Binnen fase 2 vormen de uitvoering en de wettelijke verankering van de nieuwe en versterkte werking van de gemeenschapsinstellingen de zwaartepunten, dit samen met het realiseren van de nodige randvoorwaarden, zowel inhoudelijk, personeelsmatig als naar infrastructuur en capaciteit.
5. Met het Ontwerp wordt inhoudelijk uitwerking gegeven aan deze vernieuwde en versterkte werking van de gemeenschapsinstellingen op basis van een meer gedifferentieerd en onderbouwd systeem waarbij elke beslissing tot plaatsing jeugddelict in de gesloten gemeenschapsinstellingen start met een gesloten oriëntatie met het oog op een multidisciplinaire inschatting in functie van de criminogene noden van de minderjarige. De werking van de gemeenschapsinstellingen evolueert van de gesloten begeleiding naar een geactualiseerde en meer op maat aanpak gericht op re-integratie. Door een trajectmatige benadering met verhoogde focus op samenwerking met actoren (lokale actoren, hulpverlening, justitie, geestelijke gezondheid, onderwijs, werk, ...) uit de omgeving van de jongeren en gebaseerd op wetenschappelijke inzichten, wordt de levenskwaliteit versterkt en recidive-verminderend gewerkt. Als alternatief voor de uithandengeving introduceert het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht de mogelijkheid om jongeren die als minderjarigen zeer ernstige jeugddelicten pleegden langer in een aangepaste begeleiding en omkadering, tot maximaal de leeftijd van 25 jaar, te houden.
6. Tot slot worden met dit besluit de nadere regels voor de opmaak en inhoud van het medisch-psychologisch onderzoek met het oog op een gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar of een uithandengeving vastgelegd.
7. De volgende bepalingen van het Ontwerp handelen over de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

"Afdeling 1. De afdeling gesloten oriëntatie

Art. 2. §1. Vanuit de afdeling gesloten oriëntatie wordt een onderbouwd en gedocumenteerd advies over de noodzaak van gesloten begeleiding in een afdeling van een gemeenschapsinstelling geformuleerd en wordt een multidisciplinair verslag opgemaakt dat een oriëntatievoorstel als vermeld in artikel 26, §4, eerste lid van het decreet van 15 februari 2019 bevat.

De gesloten oriëntatie verloopt in twee fasen.

§2. Tijdens de eerste fase van de gesloten oriëntatie wordt een initiële risicotaxatie gerealiseerd met betrekking tot het recidiverisico. Die initiële risicotaxatie is erop gericht om minderjarige verdachten of delictplegers met een laag recidiverisico te identificeren en te onderscheiden van minderjarigen met een gemiddeld of hoog recidiverisico.

Het onderscheid tussen minderjarigen met een laag recidiverisico en minderjarigen met een gemiddeld of hoog recidiverisico wordt multidisciplinair gemaakt op basis van een weging van verschillende criminogene

factoren en aan de hand van gevalideerde risicotaxatie-instrumenten. De inschatting van het risico op recidive wordt besproken met de minderjarige, de ouders, of in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken, de sociale dienst en in voorkomend geval eventueel het eerder betrokken private begeleidingsaanbod.

De criminogene factoren, vermeld in het vorige lid, zijn de volgende:

- 1° de persoonlijkheid en gedragingen van de minderjarige;
- 2° de aard, frequentie en ernst van de voorgaande jeugddelicten en het huidige jeugddelict;
- 3° de relaties met leeftijdsgenoten;
- 4° de attitudes en overtuigingen;
- 5° de gezinsomstandigheden;
- 6° de schoolse of arbeidsgerichte attitudes en vaardigheden;
- 7° de aanwezigheid van middelenmisbruik;
- 8° de vrije tijd en ontspanning.

Om haar opdracht uit te voeren, wint de afdeling gesloten oriëntatie informatie in van, en pleegt ze overleg met de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, de sociale dienst en in voorkomend geval eventueel het eerder betrokken private begeleidingsaanbod, met behoud van de toepasselijke regelgeving.

Om het risico op recidive in te schatten, beschikt de afdeling gesloten oriëntatie over het aanvankelijke proces-verbaal, en in voorkomend geval relevante informatie over voorgaande jeugddelicten of voorgaande hulpverlening uit het gerechtelijke dossier.

De weging, vermeld in het tweede lid, resulteert in een onderbouwd advies over de verdere behoefte aan gesloten begeleiding in een afdeling van een gemeenschapsinstelling en bevat een overzicht van de geraadpleegde bronnen.

De sociale dienst is vanuit zijn regierol actief betrokken bij de opmaak van het advies.

Dat advies wordt, overeenkomstig artikel 26, §4, tweede lid, van het voormelde decreet aan de jeugdrechter of jeugdrechtbank, uiterlijk op de tiende dag na de aanvang van de gesloten oriëntatie bezorgd.

§3. Tijdens de tweede fase van de gesloten oriëntatie wordt voor minderjarige verdachten of delictplegers waarvoor de jeugdrechter of jeugdrechtbank heeft beslist dat een verdere gesloten oriëntatie nodig is, de initiële risicotaxatie verder uitgediept. Die multidisciplinaire screening resulteert in een oriëntatieverslag.

Het oriëntatieverslag bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een delict(en)analyse, met aanduiding van de prominente criminogene factoren die aanleiding hebben gegeven tot het jeugddelict;
- 2° een inschatting van de gevaarlijkheid van de minderjarige verdachte of delictpleger;
- 3° een inschatting van de responsiviteit van de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige;
- 4° de vooropgestelde objectieven van de minderjarige verdachte of delictpleger en de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige;
- 5° de aangeboden of ondernomen stappen rond herstelrechtelijk aanbod;
- 6° een oriëntatievoorstel;
- 7° een plan voor het te volgen onderwijs of opleidingsprogramma;
- 8° een overzicht van de geraadpleegde bronnen.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° *gevaarlijkheid: de aanwezigheid van een hoog risico op recidive;*
- 2° *responsiviteit: de individuele belemmerende of faciliterende kenmerken van de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, die een rol kunnen spelen bij de effectiviteit van het aanbod zelf en de omstandigheden waarin dat wordt aangeboden.*

Een oriëntatievoorstel als vermeld in het tweede lid, punt 6°, dat een gesloten begeleiding in een afdeling van een gemeenschapsinstelling adviseert, bevat, overeenkomstig artikel 26, §4, vijfde lid, van het voormelde decreet, een voorstel over de maximale duur van de gesloten begeleiding. Het oriëntatievoorstel kan eveneens een advies bevatten voor een toeleiding naar een privaat begeleidingsaanbod.

Een oriëntatievoorstel als vermeld in het tweede lid, punt 6°, dat geen gesloten begeleiding in een afdeling van een gemeenschapsinstelling adviseert, formuleert een voorstel over welke andere reactie nodig wordt geacht in het kader van een herstelgerichte en constructieve afhandeling van het jeugddelict, alsook welk privaat begeleidingsaanbod in voorkomend geval aangewezen is.

Voor het uitwerken van het oriëntatieverslag, vermeld in het eerste lid, wordt minstens informatie ingewonnen en overleg gepleegd met de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, en de sociale dienst.

Het oriëntatieverslag wordt bezorgd aan de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders of opvoedingsverantwoordelijken, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank, en de sociale dienst, uiterlijk twee dagen voor het einde van de gesloten oriëntatie.

§4. Het oriëntatieverslag wordt opgemaakt door een multidisciplinair team, dat bestaat uit:

- 1° *een trajectcoördinator van de afdeling gesloten oriëntatie;*
- 2° *een contextwerker van de afdeling gesloten oriëntatie;*
- 3° *een begeleider van de afdeling gesloten oriëntatie;*
- 4° *een begeleider van een privaat begeleidingsaanbod als die al betrokken is.*

De sociale dienst is vanuit zijn regierol actief betrokken bij de opmaak van het oriëntatieverslag.

Afdeling 2. De afdeling gesloten begeleiding

Art. 3. *§1. Vanuit een afdeling gesloten begeleiding wordt een forensisch traject met een vooraf bepaalde maximale duur afgelegd, dat residentieel start binnen de afdeling gesloten begeleiding en waarbinnen vanuit een gedeeld handelingsplan actief wordt toegewerkt naar re-integratie in de samenleving en verbinding met het gezin en de netwerk- en contextfiguren van de minderjarige verdachte of delictpleger. De afdeling gesloten begeleiding ontvangt de noodzakelijke informatie vanuit de afdeling gesloten oriëntatie.*

Als de jeugdrechter of jeugdrechtbank daartoe beslist, wordt zo snel mogelijk vanaf de aanvang van het verblijf binnen de afdeling gesloten begeleiding een gedeeld traject opgestart.

§2. Het gedeelde handelingsplan, vermeld in paragraaf 1, vormt binnen de werking van de afdeling gesloten begeleiding de basis voor de inzet van doelgerichte activiteiten met de minderjarige verdachte of delictpleger en de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige.

De responsabilisering en participatie van de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige worden gegarandeerd via regelmatige overlegmomenten.

De sociale dienst verduidelijkt de opdracht en verwachtingen vanuit de jeugdrechter of de jeugdrechtbank met betrekking tot het gedeelde handelingsplan en de richting van het gedeelde traject.

Het gedeelde handelingsplan omvat de volgende delen:

- 1° de identiteit van de minderjarige verdachte of delictpleger en van de andere partijen die betrokken zijn bij de concrete uitwerking van de doelstellingen en verwachtingen;*
- 2° de verwachtingen, de doelen en de klemtonen die in het individuele traject van de minderjarige verdachte of delictpleger gelegd moeten worden en waarbij de minderjarige, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, de school, het werkmilieu en het bredere sociale netwerk worden betrokken;*
- 3° de acties en activiteiten die individueel of in groep aangewend zullen worden om de doelstellingen, gelet op de aandachtspunten en klemtonen, te realiseren;*
- 4° noodzakelijke afspraken over onder meer veiligheidsmaatregelen, het verlaten van de instelling, bezoekenregeling en briefwisseling, rekening houdend met wat in voorkomend geval is beslist door de jeugdrechter of jeugdrechtbank;*
- 5° de taakverdeling, afstemming en samenwerkingsafspraken tussen alle betrokken actoren.*

§3. Het gedeelde handelingsplan wordt opgemaakt door een multidisciplinair team dat bestaat uit:

- 1° een trajectcoördinator van de afdeling gesloten begeleiding;*
- 2° de betrokken contextwerker van de afdeling gesloten begeleiding;*
- 3° de individuele begeleider van de minderjarige verdachte of delictpleger van de afdeling gesloten begeleiding;*
- 4° een begeleider van het private begeleidingsaanbod.*

§4. Binnen het gedeelde traject, vermeld in paragraaf 1, is er een voortdurende, intensieve afstemming tussen het publieke en private begeleidingsaanbod en vindt er structureel overleg plaats tussen alle actoren op vastgelegde sleutelmomenten. Tijdens die sleutelmomenten wordt de evolutie in het gedeelde traject van de minderjarige verdachte of delictpleger opgevolgd en bijgestuurd via het gedeelde handelingsplan.

(...)

Het overlegmoment, vermeld in het voorgaande lid, vindt plaats onder leiding van een trajectcoördinator en naast de minderjarige verdachte of delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, zijn minstens de individuele begeleider en de contextwerker van de afdeling gesloten begeleiding, de betrokken contextwerker van het private begeleidingsaanbod en indien mogelijk de sociale dienst aanwezig.

Een verslag van het overleg wordt bezorgd aan alle betrokkenen bij het overleg, aan de jeugdrechter of jeugdrechtbank en de sociale dienst.

De sociale dienst is vanuit zijn regierol actief betrokken bij deze overlegmomenten.

Het verslag, vermeld in het derde lid, bevat minstens de weergave van de bespreking van het gedeelde handelingsplan, met daarbij de geformuleerde verdere stappen en acties die zullen worden ondernomen om de doelstellingen als bepaald in het traject van de minderjarige verdachte of delictpleger te realiseren.

Afdeling 3. De afdeling gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar

Art. 4. §1. *Met behoud van de toepassing van artikel 3, §1 en §2, wordt in een afdeling gesloten begeleiding voor personen die een gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar opgelegd krijgen, specifiek ingezet op een individueel programma dat gericht is op:*

(...)

§2. Het multidisciplinair team binnen een afdeling gesloten begeleiding voor personen die een gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar opgelegd krijgen, bestaat uit:

- 1° een trajectcoördinator van de afdeling gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar;
- 2° een contextwerker van de afdeling gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar;
- 3° een begeleider van de afdeling gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar;
- 4° een begeleider van het private begeleidingsaanbod;
- 5° een verpleegkundige met jeugdpsychiatrische expertise;
- 6° een klinisch psycholoog met therapeutische expertise.

§3. Het verloop van het traject in een gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar wordt driemaandelijks geëvalueerd tijdens een trajectoverleg onder leiding van een trajectcoördinator waarbij naast de minderjarige delictpleger, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige, minstens de individuele begeleider en de contextwerker van de gemeenschapsinstellingen, de betrokken contextwerker van het private begeleidingsaanbod en indien mogelijk de sociale dienst aanwezig zijn.

§4. Het multidisciplinair team, vermeld in paragraaf 2, werkt in overleg met en met participatie van de minderjarige delictpleger een individueel perspectiefplan uit, dat, overeenkomstig in artikel 37, §5, van het decreet van 15 februari 2019, wordt voorgelegd op de zittingsdag van de jeugdrechtbank.

Het individuele perspectiefplan omvat een programma van activiteiten die gericht zijn op de re-integratie van de minderjarige delictpleger in de samenleving, zoals:

- 1° onderwijs- of vormingsprogramma's, opleidings- of beroepsactiviteiten;
- 2° activiteiten die gericht zijn op deelname aan het maatschappelijke leven, zelfstandig werken en wonen, gezond financieel gedrag, relatie- en gezinsvorming, seksualiteit, dag- en vrijetijdsbesteding;
- 3° begeleidings- of behandelingsprogramma's;
- 4° in voorkomend geval de activiteiten die gericht zijn op herstel van de schade die het slachtoffer opgelopen heeft.

Afdeling 4. Minimale kwaliteitsvereisten met betrekking tot de werking van de afdelingen van de gemeenschapsinstellingen

Art. 5.

(...)

8. §2. De initiële risicotaxatie, het oriëntatieverslag, het gedeelde handelingsplan en het individuele perspectiefplan voldoen minstens aan de volgende voorwaarden:

- 1° ze zijn zo begrijpelijk mogelijk voor de minderjarige, de ouders, in voorkomend geval de opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit de leefomgeving van de minderjarige;

(...)

- 4° ze bevatten de naam en contactgegevens van de trajectcoördinator;
- 5° ze worden meegedeeld en toegelicht aan de personen, vermeld in punt 1°, aan de sociale dienst en alle andere betrokken actoren, en ze worden pas gefinaliseerd nadat de inbreng en eventuele bemerkingen van die personen en actoren zijn genoteerd.

(...)

Hoofdstuk 3. Het dossier van de gemeenschapsinstellingen

Art. 6 Voor elke minderjarige verdachte of delictpleger wordt door de afdelingen van de gemeenschapsinstelling een dossier bijgehouden dat minstens bestaat uit:

- 1° de gerechtelijke beslissingen in verband met de reactie toevertrouwen aan een afdeling in een gemeenschapsinstelling, alsook alle stukken en beslissingen die de jeugdrechter of jeugdrechtbank heeft meegedeeld;
- 2° de evolutieverslagen en alle documenten die aan de jeugdrechter of jeugdrechtbank worden bezorgd;
- 3° de documenten over het schooltraject die bewijzen dat de voorwaarden inzake leerplicht vervuld zijn;
- 4° de documenten met betrekking tot het gedeelde handelingsplan;
- 5° de documenten met betrekking tot het individuele perspectiefplan;
- 6° de beslissingen die verband houden met het verlaten van de gemeenschapsinstelling, de beperking of het verbod van contact met bepaalde personen, straffen of afzonderingsmaatregelen, en de stukken daarover.

Het dossier van een minderjarige verdachte of delictpleger wordt bewaard tot de betrokkene de volle leeftijd van 35 jaar heeft bereikt. Bij het afsluiten van het dossier wordt de betrokkene hiervan op de hoogte gebracht.

Na de termijn, vermeld in het vorige lid, wordt het dossier vernietigd.

Hoofdstuk 4. Opmaak en inhoud van het medisch-psychologisch onderzoek met het oog op een uithandengeving of een gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar

Art. 7. §1. Het medisch psychologisch onderzoek, vermeld in artikel 37, §8, derde lid, en artikel 38, §3, eerste lid, van het decreet van 15 februari 2019, wordt uitgevoerd door een kinder- en jeugdpsychiater die is erkend krachtens het ministerieel besluit van 3 januari 2002 tot vaststelling van de criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten in de psychiatrie, meer bepaald in de volwassenpsychiatrie en van de geneesheren-specialisten in de psychiatrie, meer bepaald in de kinder- en jeugdpsychiatrie, of houder is van de beroepstitel forensisch psychiater die voldoet aan de voorwaarden van het ministerieel besluit van 28 oktober 2015 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten houders van de bijzondere beroepstitel in de forensische psychiatrie, alsmede van stagemeesters en stagediensten.

De deskundige, vermeld in het eerste lid, kan zich laten bijstaan door een specialist naar keuze onder diens supervisie.

§2. Het medisch-psychologisch verslag bevat de volgende onderdelen:

- 1° een overzicht van de gebruikte bronnen en methoden;
- 2° een kinder- en jeugdpsychiatrisch onderzoek dat minimaal bestaat uit:
  - een evaluatie van het huidige functioneren van de minderjarige verdachte;
  - een analyse van het ontwikkelingstraject van de minderjarige verdachte;
  - een analyse van de familiale, relationele en sociale achtergrond van de minderjarige verdachte;
  - een analyse van het schooltraject van de minderjarige verdachte;
  - een psychiatrische observatie en diagnostiek met inbegrip van een evaluatie van de psychopathologie, de persoonlijkheid en de maturiteitsgraad van de minderjarige verdachte;
- 3° een analyse van de aard van het delict dat het voorwerp uitmaakt van het medisch-psychologisch onderzoek, met inbegrip van de houding van de minderjarige verdachte ten aanzien van de feiten en eventueel het slachtoffer of de slachtoffers;

- 4° een analyse van de aard, frequentie en ernst van voorgaande delicten, met inbegrip van de houding van de minderjarige verdachte ten aanzien van de feiten en eventueel het slachtoffer of de slachtoffers;
- 5° een criminogenese en inschatting van het recidiverisico gebaseerd op de bepalende factoren in de persoonlijkheid, de levensloop en de sociale achtergrond van de minderjarige verdachte en de context van de feiten;
- 6° een responsiviteitsanalyse die bestaat uit een evaluatie van voorbije hulpverlening en de slaagkansen van toekomstige hulpverlening of behandeling;
- 7° een algemeen besluit en advies als antwoord op de gestelde vragen van de jeugdrechter.

§3. Na afloop van zijn werkzaamheden stuurt de deskundige zijn bevindingen, waarbij hij reeds een voorlopig advies voegt, ter lezing aan de advocaat van de minderjarige verdachte, het openbaar ministerie en de jeugdrechtbank.

(...)

Hoofdstuk 5. Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Art. 8. In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 april 2019 tot inrichting van de gemeenschapsinstellingen en tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De dienst, vermeld in het eerste lid, levert het bewijs aan de procureur des Koning dat de voorwaarden een aanvang hebben genomen. Dat bewijs bestaat uit:

- 1° de identificatiegegevens van de minderjarige verdachte;
- 2° de mededeling dat de voorwaarden een aanvang hebben genomen;

Na de uitvoering van de voorwaarden stelt de dienst, vermeld in het eerste lid, een eindverslag op in de vorm van een attestering waaruit blijkt dat de minderjarige verdachte de vastgelegde voorwaarden heeft nageleefd en bezorgt dat aan de procureur des Konings.

Zodra blijkt dat de voorwaarden niet of niet volledig worden nageleefd, licht de dienst, vermeld in het eerste lid, de procureur des Konings daarvan in, alsook van de reden van de niet-naleving.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- minderjarige verdachten of delictplegers;
  - personen die deel uitmaken van het gezin
  - andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen;
  - trajectcoördinator.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- identiteits- en contactgegevens;
- strafbare feiten of veroordelingen;
- gedragingen en attitudes;
- middelengebruik;
- relaties en gezinsomstandigheden;
- vrije tijd en ontspanning;

- schooltraject;
  - het resultaat van psychiatrische observatie.
10. Het betreft informatie over natuurlijke personen zoals strafrechtelijke gegevens en gedragingen, samen met identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. De wettelijke basis van het Ontwerp is dus het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, artikel 17, §2, tweede lid, artikel 26, §5, artikel 27, §4, artikel 37, §7 en §9, artikel 38, §3, tweede lid.
12. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

“HOOFDSTUK 5. Gegevensverwerking

Artikel 42.

§ 1. Met het oog op de uitvoering van de opdrachten, toegewezen aan de diensten, vermeld in artikel 11, § 4, eerste lid, artikel 12, § 1, tweede lid, artikel 13, § 1, vierde lid, artikel 18, § 2, artikel 22, § 3, eerste lid, artikel 23, § 1, derde lid, artikel 24, tweede lid, en artikel 25, § 6, eerste lid, de gesloten oriëntatie, de gemeenschapsinstelling en de sociale dienst worden persoonsgegevens van de minderjarige, zijn ouders, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en, in voorkomend geval, de slachtoffers, inclusief gegevens over gezondheid als vermeld in artikel 9 en persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als vermeld in artikel 10 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, verwerkt.

De dienst, vermeld in artikel 11, § 4, eerste lid¹, artikel 12, § 1, tweede lid², artikel 13, § 1, vierde lid³, artikel 22, § 3, eerste lid⁴, artikel 23, § 1, derde lid⁵, en artikel 25, § 6, eerste lid⁶, verwerkt minstens de persoonsgegevens met het oog op de identificatie van de betrokken personen en gerechtelijke gegevens.

---

¹ Het bewijs van de naleving van de voorwaarden wordt aan de procureur des Konings geleverd door de hiertoe erkende diensten.

² De procureur des Konings informeert de betrokken personen dat ze in dit kader de mogelijkheid hebben om zich te wenden tot een dienst die hij aanwijst, door de gemeenschap georganiseerd of beantwoordend aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden.

³ De procureur des Konings informeert de minderjarige dat hij de mogelijkheid heeft om zich te wenden tot een dienst die door de gemeenschap georganiseerd of erkend wordt, om hem te laten begeleiden en ondersteunen in de inhoudelijke uitwerking van het positief project.

⁴ De jeugdrechter bezorgt een kopie van zijn voorstel aan de dienst, vermeld in artikel 12, § 1, tweede lid. Die dienst wordt belast met de uitvoering van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg.

⁵ De minderjarige doet een schriftelijk voorstel voor de inhoud van het positief project. De jeugdrechter informeert de minderjarige verdachte dat hij in dit kader de mogelijkheid heeft om zich te wenden tot een dienst die door de gemeenschap georganiseerd wordt of beantwoordt aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden. Deze diensten zijn dezelfde als vermeld in artikel 13, § 1, vierde lid.

⁶ De jeugdrechter bezorgt de rechterlijke beslissing waarbij de naleving van voorwaarden wordt gelast, onmiddellijk aan de dienst die instaat voor de uitvoering van de maatregel, en in voorkomend geval, de naleving van de voorwaarden.

De dienst, vermeld in artikel 24, tweede lid⁷, verwerkt minstens de persoonsgegevens met het oog op de identificatie van de betrokken personen, gegevens over gezondheid en gerechtelijke gegevens.

De dienst, vermeld in artikel 18, § 2⁸, verwerkt minstens de persoonsgegevens, waaronder identificatiegegevens van de ouders en gegevens met betrekking tot de context van de minderjarige en gerechtelijke gegevens.

De gesloten oriëntatie, de gemeenschapsinstelling en de sociale dienst verwerken minstens de persoonsgegevens, waaronder identificatiegegevens en gegevens met betrekking tot de context van de minderjarige, gegevens over gezondheid en gerechtelijke gegevens.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit, de eventuele andere gegevenscategorieën die door diensten, sociale dienst, gesloten oriëntatie, en gemeenschapsinstelling verwerkt zullen worden en de nadere regels over de vorm waarin en de wijze waarop persoonsgegevens worden uitgewisseld.

De dienst, vermeld in artikel 11, § 4, eerste lid⁹, verwerkt de gegevens met als doel de voorwaarden die opgelegd worden door de procureur des Konings op te volgen en hiervan het nodige bewijs te leveren aan de procureur des Konings.

De dienst, vermeld in artikel 12, § 1, tweede lid¹⁰, verwerkt de gegevens met als doel het voorzien in de begeleiding en de ondersteuning van de door de procureur aangeboden mogelijkheid tot bemiddeling.

De dienst, vermeld in artikel 13, § 1, vierde lid¹¹, verwerkt de gegevens met als doel het voorzien in de begeleiding en de ondersteuning van de door de procureur aangeboden mogelijkheid tot het uitvoeren van een positief project.

De dienst, vermeld in artikel 18, § 2¹², verwerkt de gegevens, met als doel delictvoorkomend te kunnen werken met de ouders.

De dienst, vermeld in artikel 22, § 3, eerste lid¹³, verwerkt de gegevens met als doel het voorzien in de begeleiding en de ondersteuning van de door de jeugdrechter of jeugdrechtbank aangeboden mogelijkheid tot bemiddeling of herstelgericht groepsoverleg.

---

⁷ Een ambulante maatregel betreft een behandeling bij een psychologische of psychiatrische dienst, bij een dienst voor seksuele opvoeding, bij een dienst die deskundig is op het gebied van alcohol- of drugsverslaving of een contextbegeleiding die inzet op de breedsporige ondersteuning van de minderjarige en alle relevante betrokkenen uit zijn gezins- en opvoedingsmilieu en andere belangrijke levensdomeinen. Er wordt gewerkt met onderbouwde methodieken die inwerken op het gedrag van de minderjarige en de gevolgen ervan en die herhaling voorkomen.

⁸ De jeugdrechter of jeugdrechtbank stuurt een kopie van de beslissing naar de dienst die georganiseerd wordt door de gemeenschap of beantwoordt aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden. Die dienst is belast met de uitvoering van het delictgericht werken met ouders of opvoedingsverantwoordelijken.

⁹ Het bewijs van de naleving van de voorwaarden wordt aan de procureur des Konings geleverd door de hiertoe erkende diensten.

¹⁰ De procureur des Konings informeert de betrokken personen dat ze in dit kader de mogelijkheid hebben om zich te wenden tot een dienst die hij aanwijst, door de gemeenschap georganiseerd of beantwoordend aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden.

¹¹ De procureur des Konings informeert de minderjarige dat hij de mogelijkheid heeft om zich te wenden tot een dienst die door de gemeenschap georganiseerd of erkend wordt, om hem te laten begeleiden en ondersteunen in de inhoudelijke uitwerking van het positief project.

¹² De jeugdrechter of jeugdrechtbank stuurt een kopie van de beslissing naar de dienst die georganiseerd wordt door de gemeenschap of beantwoordt aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden. Die dienst is belast met de uitvoering van het delictgericht werken met ouders of opvoedingsverantwoordelijken.

¹³ De jeugdrechter bezorgt een kopie van zijn voorstel aan de dienst, vermeld in artikel 12, § 1, tweede lid. Die dienst wordt belast met de uitvoering van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg.

De dienst, vermeld in artikel 23, § 1, derde lid¹⁴, verwerkt de gegevens met als doel het voorzien in de begeleiding en de ondersteuning van een positief project als reactie op niveau van de jeugdrechter of jeugdrechtbank.

De dienst, vermeld in artikel 24, tweede lid¹⁵, verwerkt de gegevens met als doel het voorzien in een niet-residentiële reactie op een jeugddelict, waarbij gewerkt wordt met methodieken die het risico op recidive verminderen en er sterk ingezet wordt op het activeren van de context van de minderjarige.

De dienst, vermeld in artikel 25, § 6, eerste lid¹⁶, verwerkt de gegevens met als doel de voorwaarden die opgelegd worden door de jeugdrechter of de jeugdrechtbank op te volgen en hiervan het nodige bewijs te leveren aan de jeugdrechter of de jeugdrechtbank.

De gesloten oriëntatie verwerkt de gegevens met als doel een multidisciplinaire screening en een risicotaxatie uit te voeren. Deze onderzoeken resulteren in een oriëntatievoorstel gericht aan de jeugdrechter.

De gemeenschapsinstelling verwerkt de gegevens met als doel om delictvoorkomend te kunnen werken.

De sociale dienst verwerkt de gegevens met als doel de door de jeugdrechtbank gevraagde maatschappelijke onderzoeken, overeenkomstig artikel 50 van de wet van 8 april 1965 te kunnen aanleveren en de ondertoezichtstelling van de minderjarige te kunnen uitvoeren.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens is het hoofd van het Agentschap Opgroeien regie, voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de gemeenschapsinstelling, de gesloten oriëntatie, en van de sociale dienst.

De verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens is de dienst voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de opdrachten omschreven in artikel 11, § 4, eerste lid, artikel 12, § 1, tweede lid, artikel 13, § 1, vierde lid, artikel 18, § 2, artikel 22, § 3, eerste lid, artikel 23, § 1, derde lid, artikel 24, tweede lid en artikel 25, § 6, eerste lid.

*§ 4. Voor de uitvoering van dit decreet worden de volgende instanties aangewezen als dienstenintegrator:
1° het eHealth-platform, opgericht bij de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, met betrekking tot de gegevensdeling in functie van de verstrekte jeugdhulpverlening, met uitzondering van de gegevens, vermeld in punt 2°, a) en b);
2° de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, opgericht bij wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, voor:
a) de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon die jeugdhulpverlening aanbiedt en de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en, in voorkomend geval, de slachtoffers;
b) de sociale gegevens, vermeld in artikel 2, 4°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, met betrekking tot de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijke.*

---

¹⁴ De minderjarige doet een schriftelijk voorstel voor de inhoud van het positief project. De jeugdrechter informeert de minderjarige verdachte dat hij in dit kader de mogelijkheid heeft om zich te wenden tot een dienst die door de gemeenschap georganiseerd wordt of beantwoordt aan de door de gemeenschap gestelde voorwaarden. Deze diensten zijn dezelfde als vermeld in artikel 13, § 1, vierde lid.

¹⁵ Een ambulante maatregel betreft een behandeling bij een psychologische of psychiatrische dienst, bij een dienst voor seksuele opvoeding, bij een dienst die deskundig is op het gebied van alcohol- of drugsverslaving of een contextbegeleiding die inzet op de breedsporige ondersteuning van de minderjarige en alle relevante betrokkenen uit zijn gezins- en opvoedingsmilieu en andere belangrijke levensdomeinen. Er wordt gewerkt met onderbouwde methodieken die inwerken op het gedrag van de minderjarige en de gevolgen ervan en die herhaling voorkomen.

¹⁶ De jeugdrechter bezorgt de rechterlijke beslissing waarbij de naleving van voorwaarden wordt gelast, onmiddellijk aan de dienst die instaat voor de uitvoering van de maatregel, en in voorkomend geval, de naleving van de voorwaarden.

Als er bepaalde gegevens gedeeld worden bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie met een andere dienstenintegrator dan die vermeld in het eerste lid, dan werken die dienstenintegratoren samen om de gegevensdeling, volgens de bepalingen van dit decreet, zo optimaal mogelijk te laten verlopen met zo weinig mogelijk aanvullende lasten voor de minderjarige zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de slachtoffers in het bijzonder en meer specifiek voor de jeugdhulpaanbieders of personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.

Artikel 43.

Met het oog op wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van de voorziene reacties bezorgen de diensten, vermeld in artikel 11, § 4, eerste lid, artikel 12, § 1, tweede lid, artikel 13, § 1, vierde lid, artikel 18, § 2, artikel 22, § 3, eerste lid, artikel 23, § 1, derde lid, artikel 24, tweede lid, en artikel 25, § 6, eerste lid, de gesloten oriëntatie, de gemeenschapsinstelling en de sociale dienst geanonimiseerde of gecodeerde persoonsgegevens aan de Vlaamse overheid. Wanneer dit volstaat voor het betrokken onderzoek, worden de gegevens enkel in geanonimiseerde vorm bezorgd.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit, nadere regels over de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld. Ze bepaalt, in voorkomend geval, ook de wijze waarop de persoonsgegevens worden gecodeerd.

In dit artikel wordt verstaan onder gecodeerde persoonsgegevens: persoonsgegevens die slechts door middel van een code in verband kunnen worden gebracht met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon.

Artikel 44

De diensten, vermeld in artikel 11, § 4, eerste lid, artikel 12, § 1, tweede lid, artikel 13, § 1, vierde lid, artikel 18, § 2, artikel 22, § 3, eerste lid, artikel 23, § 1, derde lid, artikel 24, tweede lid, en artikel 25, § 6, eerste lid, de gesloten oriëntatie, de gemeenschapsinstelling en de sociale dienst, wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit met het oog op de uitvoering van de hun toegewezen opdrachten, geregeld bij dit decreet.

Met behoud van de toepassing van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens of uit de regelgeving van de sectoren, is de gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden:

- 1° de gegevensuitwisseling heeft alleen betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aan de diensten, vermeld in het eerste lid, toegewezen opdrachten;*
- 2° de gegevens worden alleen uitgewisseld in het belang van de personen tot wie de diensten, vermeld in het eerste lid, zich richten;*
- 3° de gegevensuitwisseling gaat steeds gepaard met een informatieverplichting voor de diensten die gegevens zullen doorgeven.*

In het belang van de minderjarige kan van de informatieverplichting, opgenomen in punt 3°, worden afgeweken als de informatie, omwille van de omstandigheden niet onmiddellijk kan worden verleend en in afwachting dat ze wordt verleend. In dit geval kan afgeweken worden van de informatieverplichting, op voorwaarde dat:

- 1° de afwijking genotuleerd wordt;*
- 2° de afwijking gemotiveerd wordt;*
- 3° er in de motivering wordt verwezen naar het belang van de minderjarige, waarbij duidelijk wordt omschreven over welk belang van de minderjarige het gaat;*
- 4° er in de motivering wordt aangetoond dat het mogelijke werd gedaan om aan de informatieverplichting te voldoen.*

Wanneer er sprake is van tegenstrijdige belangen tussen de betrokkenen, dan komt het toe aan de dienst

om te oordelen of de gegevensuitwisseling in het belang is van de persoon waarover gegevens worden uitgewisseld.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit, nadere regels over de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld.”

13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
14. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het gaat om dossierbeheer en beveelt aan om dit toe te voegen aan het Ontwerp of de nota.
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹⁷, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen¹⁸ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.¹⁹
16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG²⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

---

¹⁷ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

¹⁸ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

¹⁹ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

²⁰ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en ook in artikel 10 AVG, namelijk gegevens in verband met strafrechtelijke feiten.
19. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG aan strengere voorwaarden zijn onderworpen en strengere beveiligingsmaatregelen behoeven. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
  - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
  - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichhoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
  - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
22. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden:
  - formuleren van een advies en opmaak van een multidisciplinair verslag of oriëntatieverslag ter informatie van de jeugdrechter (artikel 2);
  - opstellen van een gedeeld handelingsplan ter informatie van de jeugdrechter (artikel 3);
  - opstellen van een individueel perspectiefplan voor de jeugdrechter (artikel 4);
  - aanmaken van een dossier van de afdelingen van de gemeenschapsinstellingen (artikel 6);
  - opstellen van een medisch – psychologisch verslag ter voorlichting van de jeugdrechter (artikel 7).
23. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
24. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Het decreet duidt in artikel 42, § 3 de verwerkingsverantwoordelijke aan, met name het (hoofd van het Agentschap Opgroeien regie, voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de gemeenschapsinstelling, de gesloten oriëntatie en van de sociale dienst en de dienst voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van de opdrachten omschreven in artikel 11, § 4, eerste lid, artikel 12, § 1, tweede lid, artikel 13, § 1, vierde lid, artikel 18, § 2, artikel 22, § 3, eerste lid, artikel 23, § 1, derde lid, artikel 24, tweede lid en artikel 25, § 6, eerste lid.
27. Het is de VTC evenwel niet duidelijk wat er bedoeld wordt met “de dienst voor de verwerking van persoonsgegevens”, waar het decreet ook geen verdere toelichting over geeft, zodat dit verduidelijkt dient te worden, eventueel in de nota.
28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)²¹ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
29. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht is gelet op **de lijst van de VTC**²² met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
30. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
- 7) wanneer er op grote schaal niet gepseudonimiseerde gegevens van kinderen en jongeren ingezameld worden of hun niet gepseudonimiseerde gegevens op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken en voor de inzameling of uitwisseling niet alle doeleinden onderwijsdoeleinden zijn. KINDEREN EN JONGEREN [criteria 5 en 7];
- 9) wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. KWESTBARE PERSONEN [criteria 5 en 7];

---

²¹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

²² Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1 voor_web.pdf

31. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht²³.

5. Minimale gegevensverwerking

32. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

33. De **categorieën betrokkenen** zijn:

- minderjarige verdachten of delictplegers;
- andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen;
- trajectcoördinator;
- mogelijk : slachtoffers.

en de **categorieën gegevens** zijn:

- identiteits- en contactgegevens;
- strafbare feiten of veroordelingen;
- gedragingen en attitudes en overtuigingen;
- middelengebruik;
- relaties en gezinsomstandigheden;
- vrije tijd en ontspanning;
- schooltraject;
- psychiatrische observatie.

34. De VTC is van oordeel dat “attitudes en overtuigingen” in artikel 2 en “andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen” in artikel 3 § 2 van het Ontwerp nader omschreven dienen te worden. Ook dient verduidelijkt te worden of er al dan niet gegevens van slachtoffers verwerkt worden nu naar deze actoren slechts zijdelings verwezen wordt.

35. De VTC merkt op dat de verwerking van informatie m.b.t. relaties en gezinsomstandigheden, ook de verwerking van gegevens van de daarbij vermelde personen betreft. Dit wordt best expliciet vermeld.

36. De VTC wijst erop dat de vermelde gegevens die betrekking hebben op levensgewoonten, zoals roken, gebruik van verdovende middelen en dergelijke, alsook vrije tijd en ontspanning in belangrijke mate raken aan de privé-sfeer van de betrokkenen. De VTC maakt wat dit betreft het nodige voorbehoud. De eisen inzake proportionaliteit, vertrouwelijkheid en beveiliging zullen minstens zo streng zijn als voor gegevens die de gezondheid sensu strictu betreffen.

37. Wat de partijen die toegang hebben betreft:

- ouders, opvoedingsverantwoordelijken, betrokken personen uit de leefomgeving, sociale dienst, betrokken private begeleidingsaanbod, afdeling gesloten oriëntatie, jeugdrechtbank (artikel 2)
- ouders, opvoedingsverantwoordelijken, betrokken personen uit de leefomgeving, sociale dienst, betrokken private begeleidingsaanbod, afdeling gesloten begeleiding, jeugdrechtbank (artikel 3)
- trajectcoördinator, ouders, opvoedingsverantwoordelijke, betrokken personen uit de leefomgeving, individuele begeleider, contextwerker van de gemeenschapsinstelling, contextwerker van het private begeleidingsaanbod, sociale dienst, jeugdrechter (artikel 4)
- kinder-of jeugdpsychiater, advocaat van de minderjarige verdachte, OM, jeugdrechter (artikel 8)

---

²³ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

38. Voor zover er de **mededeling** wordt geregeld van persoonsgegevens door Vlaamse instanties, zal er rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
39. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
40. Verder bepaalt het decreet in artikel 43 dat de betrokken diensten gegevens kunnen uitwisselen met de Vlaamse overheid met het oog op wetenschappelijk onderzoek eventueel in geanonimiseerde vorm. Het decreet geeft verder delegatie aan de Vlaamse regering om de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld te bepalen, na advies van “de entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit”²⁴, dit eventueel in gecodeerde vorm.
- Artikel 44 voorziet dat de diensten onder elkaar persoonsgegevens uitwisselen voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van opdrachten, in het belang van de personen tot wie de diensten zich richten en met een informatieverplichting voor de diensten. Het decreet geeft verder delegatie aan de Vlaamse regering om de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld te bepalen, na advies van de entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit.
41. De VTC neemt aan dat zij bedoeld wordt met de “entiteit die optreedt als Gegevensbeschermingsautoriteit”.
42. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. Wat de **bewaartermijn** betreft voorziet artikel 6 van het Ontwerp dat het dossier van een minderjarige verdachte of delictpleger wordt bewaard tot de betrokkene de volle leeftijd van 35 jaar heeft bereikt en dat bij het afsluiten van het dossier de betrokkene hiervan op de hoogte wordt gebracht. Nog steeds volgens het ontwerp wordt na die termijn het dossier vernietigd.
44. Het Ontwerp of de nota geven evenwel geen toelichting in verband met de lengte van de termijn. De VTC beveelt dan ook aan om de nota aan te vullen met de verantwoording van de termijn zodat de proportionaliteit nagegaan kan worden. Het is positief dat de betrokkene verwittigd wordt van de geplande vernietiging van het dossier. De VTC wijst erop dat daarbij ook aan de back-ups moet worden gedacht.

6. Juistheid

45. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
46. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

47. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
48. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 45, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de

---

²⁴ De VTC leest dit als “toezichthoudende autoriteit zoals bedoeld in artikel 51 van de AVG”.

betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

49. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
50. De VTC wijst erop dat aangezien delicate gegevens/bijzondere categorieën van persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens betreft een bijzondere aandacht inzake informatieveiligheid vereist is.
51. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
52. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling²⁵ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²⁶ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²⁷ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²⁸.
53. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁹ en benadrukt nog eens dat het hier gevoelige gegevens van kwetsbare personen betreft.

---

²⁵ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

²⁶ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

²⁷ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Versillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁸ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²⁹ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

III. BESLUIT

54. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota (luik 2);
- verduidelijken wat bedoeld wordt met de “dienst voor de verwerking van persoonsgegevens” (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de begrippen “attitudes en overtuiging” nader omschrijven en “andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen” in artikel 3 § 2 van het Ontwerp. Verder verduidelijken of er al dan niet gegevens van slachtoffers verwerkt worden (luik 5);
- de relaties en gezinsleden vermelden als categorieën betrokkene (luik 5);
- de bewaartermijn verantwoorden in de nota (luik 5);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);
- de gepaste beveiliging garanderen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-06-09 11:41:15 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

